

Søknad om tilskot til skjøtsel og tilrettelegging gjennom BARK - Bevaringsprogram for utvalgte arkeologiske kulturminner

1	Tiltakshavar / søker	Org. nr./person nr.
	Odda kommune	964 967 814
	Post / e-post	Telefonnr.
	jorunn.monrad@odda.kommune.no	53654675
2	Kulturminne-ID i Askeladden (for alle lokaliteter og enkeltminne)	gnr., bnr.
	174360, 105983, 107364, 107365, 107366, 107367, 107368	31/254
	Gardsnamn	Kommune
	Hesjabakk	Odda
3	Namn på eigar (ved fleire eigarar, spesifiser under "andre opplysningar")	Telefonnr.
	Odda kommune	53654675
	Post / e-post	
	jorunn.monrad@odda.kommune.no	
4	Søknadssum (overført frå side 4, finansieringsplan)	
	62.550,-	
5	Skildring av prosjektet	
Kulturminnetype og tilstand (røys, haug, m.m., tilgrodd, erosjonsskade, m.m.)	Det ligger et stort antall kollgroper på Hesjabakk, et område langs veien mellom Skare og Røldal i Odda kommune. De er spesielt store og vel bevarte. I samme område ligger det ovn, slagghaug, groper og en stor trestamme som er gravd opp av myren. Området er tilgrodd men gropene er store og godt synlige. Flyfoto med indikasjon av minnene i området samt foto av noen av gropene og ovnen vedlegges.	
Datering	Fra overgang mellom yngre og eldre jernalder til middelalder	
Tidlegare tilrettelegging	Jernvinneanleggene er ikke tilrettelagt tidligere.	
Tidlegare skjøtsel	Området er blitt fredet, men ingen skjøtsel har funnet sted.	
Andre opplysningar	Området som foreslås ligger lett tilgjengelig, med store kollgroper, en ovn, slagghauger og en trestamme i et lite området nær vei og parkeringsplass. De ligger i et flatt område og kan gjøres tilgjengelige uten store inngrep i naturen.	

6 Informasjon om prosjektet

Er føremålet med prosjektet:

Prosjektering

Ny tilrettelegging

Oppgradering / utbetring av eksisterande tilrettelegging

Omfattar prosjektet tiltak for universell utforming?

Ja

Nei

Skildring av eventuelle tiltak for universell utforming

Skiltene vil være lette å lese, og trestammen som ligger ved veien vil være tilgjengelig for funksjonshemmede. Resten av området er lett tilgjengelig for personer med redusert mobilitet, men ikke for rullestolbrukere.

Er det vedteken kulturminneplan for kommunen?

Ja

Nei

Dersom slik plan er under arbeid, når er den planlagt vedtatt? (årstal)

Gjer greie for kor vidt kulturminnet er prioritert av kommunen

Jernvinneanleggene på Seljestad (som Hesjabakk er del av) er høyt prioritert av kulturminneplanen. På side 5 i planen konkluderes kapittelet om økonomi med følgende setning: "Hvis en skal trekke fram en type kulturminner vi har mye av, og som inngår i et kulturmiljø som med fordel kan presenteres samlet, kan en se på jernutvinningsanleggene på Seljestad. Dette er et kulturmiljø vi har søkt å prioritere i handlingsdelen av denne planen". Jernvinneanleggene kan anses som ett av kulturminnene i Odda kommune med

Gjer greie for lokal forankring av prosjektet

Det er stor interesse i kommunen for jernutvinning og eldre historie, og dette er noe som ikke formidles i stor nok grad i dag.

Gjer greie for tilkomst, parkering, m.m.

Jernvinneanlegget ved Hesjabakk ligger rett ved en privat vei, ca. 150 meter fra Hesjabakk parkeringsplass ved hovedveien (E 134). Denne parkeringsplassen brukes hovedsakelig om vinteren, av de som bruker langrennsløypene i området, og står med andre ord tom i sommerhalvåret. Den private veien kan brukes av rullestolbrukere.

Eventuell anna relevant informasjon

Det er viktig å skilte disse kulturminnene fordi det er fare for at de skades av folk som ikke er klar over at det er snakk om kulturminner.

Det er eit vilkår at den som får tilskot gjennom Bevaringsprogram for Utvalgte Arkeologiske Kulturminner (BARK) gjennomfører arbeidet i samråd med Hordaland fylkeskommune og at arbeidet vert gjort etter dei retningslinjene som vert satt fast av vernemynda.

Retningslinjene skal sikra at arbeidet vert gjort på ein måte som ikkje kan føra til skade på kulturminne og at formidling og tilrettelegging vert gjort på ein god måte som ikkje går ut over vernet og som gjev fagleg korrekt informasjon.

7 Gjer greie for kontakt / avtalar med fylkeskommunen og eigar

Fylkeskommune ved Solveig Lohne Rongved har synfart området sammen med byantikvar 15.9.2015 og arbeidet med tilrettelegging og skilting vil utføres i samarbeid med fylkeskommune.

Det er Odda kommune som eier området der jernvinneanlegget på Hesjabakk ligger. Tilrettelegging og skjøtsel av dette kulturminnet er prioritert i kommunens vedtatte kulturminneplan.

8 Skildre dei enkelte tiltaka og korleis dei er tenkt gjennomført

Skjøtselsplan vil utarbeides av Hordaland Fylkeskommune i samarbeid med Odda kommune.

I grove linjer vil arbeidet bestå av:

Fjerning av vegetasjon i og omkring kollgropene for å unngå at de gror ned og for å gjøre dem mer synlige.

Det går en sti igjennom området, og det vil ikke være nødvendig å opparbeide flere stier. Vegetasjonen er lav i området og større opprydding er ikke nødvendig.

Skilting

Det skal settes opp et skilt ved parkeringsplassen, som ligger ca. 150 meter fra jernvinneanlegget. Dette skiltet skal vise veien til anlegget og gi generell informasjon om jernutvinning.

Ved trestammen langs veien skal det stå et annet, litt mindre skilt med forklaring av betydningen av trestammen, og informasjon om "veien videre".

Inne i skogen, nær kollgroper, ovn og slagg, skal det stå et skilt litt unna kulturminnene, slik at besøkende kan finne dem.

Alle skiltene skal ha QR-koder, og mer informasjon skal legges inn på nett. Mer informasjon på flere språk kan også gjøres tilgjengelig på nett.

Kommunen har flere kulturminner med spesielt skiltstativ, og nye skilt bør harmonere med dette. Hvis det skulle være umulig å ta samme stativ i bruk pga. hensyn til kulturminnet, skal nye stativ harmonere med eldre gjennom bruk av farge, material og annet. Skiltet skal utformes i samarbeid med fylkeskommune, på grunnlag av eksisterende mal. Det skal inneholde en kortfattet beskrivelse av kulturminnet og dets historie, med tekster på norsk, engelsk og tysk (etter fylkeskommunens mal).

9 Gjer greie for kven som skal utføra arbeidet og kven som har ansvar for oppfølging / drift / vedlikehald

Byantikvar vil koordinere alle aktiviteter.

Det skal utarbeides en skjøtelsesplan for området. Denne vil skrives av Hardanger Fylkeskommune i samarbeid med kommunen og grunneier, men vil i grove trekke bestå av:

Opprydding og tilrettelegging vil utføres etter at skjøtelsesplan for området er utarbeidet og godkjent.

Rydding og fjerning av vegetasjon

Dette vil utføres av kommunens avdeling for park og anlegg.

Planlegging og utforming av skilt

Byantikvar (som er arealplanlegger og kunsthistoriker og som har kunstutdanning og erfaring i kunst og design) vil koordinere og stå for innhold og utforming av skilt, i samarbeid med fylkeskommune. Skilt vil utformes grafisk i henhold til fylkeskommunens mal, illustrasjoner vil tegnes av arkitekt og illustratør Karoline Førstund, byantikvar vil redigere (fylkeskommune vil motta siste utkast til godkjenning). Grafisk utforming og produksjon vil utføres av Odda trykk, som også vil stå for konstruksjon av skilt i samarbeid med underleverandører. Høyer Odda vil stå for installasjon av skiltene.

Drift og vedlikehold

Byantikvar vil i samarbeid med avdelingen for bygg og eiendom utarbeide en plan for vedlikehold på grunnlag av skjøtelsesplanen. Avdelingen for bygg og eiendom, og nærmere bestemt ansvarshavende for park og anlegg, vil stå for vedlikehold.

10 Kostnadsoverslag og framdriftsplan

Prosjektering av tilrettelegging av området 10 timer x 500 kr	5.000
Rydding og fjerning av vegetasjon 20 timer x 500	10.000
Produksjon av innhold for skilt 25 timer x 500 kr	12.500
Produksjon av illustrasjoner for skilt 20 timer x 500 kr	10.000
Grafisk utforming av skilt 12 timer x 800 kr	9.600
Trykk av 3 aluskilt med vinylprint og laminering	7.500
Stativ i tremateriale x 3	25.500
Installasjon, betongarbeid, materialer for installasjon (3 skilt)	45.000
Sum	125.100

Fremdriftsplan

Eventuelle midler forutsettes å være tilgjengelige i mars/april. På grunnlag av dette:

April:

Produksjon av innhold, illustrasjoner og grafisk utforming

Enighet om utforming av stativer (byantikvar/fylkeskommune/produsent)

Mai:

Opprydding og fjerning av vegetasjon

Trykking av aluskilt og produksjon av stativer

Vedlikehold og drift:

Dette området ligger lett tilgjengelig på ca. 700 meter over havet. Vegetasjonen vokser svært sakte, og det ligger sne fra november til juni ca. Det vil være nødvendig å kontrollere at skiltene ikke tar skade av sne om våren, og fjerne litt vegetasjon/rydde noen ganger om året, men når området først er tilrettelagt med skilting

11 Finansieringsplan. Oversikt over korleis totalkostnaden er planlagt dekt gjennom tilskot frå:

BARK-midlar	62.550,00
eventuelt tilskot frå kommunen	62.550,00
eventuelt tilskot frå andre tilskotsordningar	
andel av egne midlar	50%
andre midlar	
dugnadsarbeid	
anna	
Sum (kr):	125.100,-

12	Stad:	Dato:	Underskrift
	Odda	29.10.2015	Jorunn Monrad

13 Kommunen sin uttale

Prioritering:	1. prioritering i forhold til andre søknader
Tilskot frå kommunen:	50%
Fråsegn:	<p>Alle de tre søknadene som sendes inn er høyt prioriterte og meget viktige kulturminner. Alle er inkludert i listen over kulturminner som bør skiltes utgitt av BARK, og det ville være mest hensiktsmessig å skilte alle tre kulturminner samtidig fordi det er mer effektiv bruk av ressurser (økonomi, tid). Imidlertid er det lite risiko for at de to andre - kongshaugen og bygdeborgen) lider skade hvis de venter et par år med skilting. På Hesjabakk stiller saken seg anderledes. Området er flittig brukt av turgående, og det er mange hytter i nærheten. En kollgrop er allerede blitt skadet av ferdsel. Det er mange som ikke vet at dette faktisk er kulturminner.</p> <p>Hvis det mot formodning skulle være nødvendig å vente med noen kulturminner, er det derfor viktigst at kollgropene får skjøtsel og skilting.</p>

Søknaden sendast pr. e-post til: hfk@hfk.no

NB! Søknadsfrist 1. november